

Aneks 2.

STANDARD ZA UKLANJANJE MINA I NUS-a U BOSNI I HERCEGOVINI (DRUGO IZMJENJENO I DOPUNJENO IZDANJE OD 01.06.2003.GODINE)

Od 13.01.2010.godine

ANEKS 2.

STANDARD ZA UKLANJANJE MINA I NUS-a U BOSNI I HERCEGOVINI

(Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje od 01.06.2003.godine)

Poglavlje I

OBUKA

DOPUNA

Iza tačke 17. dodaje se tačka 18. koja glasi:

18. BHMAC vrši verifikaciju Certifikata o završenim kursovima humanitarnog deminiranja, u i van BiH, ukoliko su isti usklađeni sa minimalno datim programima obuke i predviđenim zvanjima za humanitarno deminiranje u BiH. Verifikacija podrazumjeva prilaganje programa obuke (za koje BHMAC nije dao saglasnost), a po procjeni i odgovarajuću provjeru znanja, koje potvrđuje izdati certifikat, radi izdavanja akreditacije i uvođenja u bazu podataka BHMAC-a.

Poglavlje II

OBILJEŽAVANJE MINIRANE POVRŠINE I RADILIŠTA

IZMJENE I DOPUNE

U cjelini se mijenja prilog B: POLUTRAJNO I TRAJNO OBILJEŽAVANJE MINSKIH POLJA, i glasi (prilog u nastavku):

U prilogu C: RADNO OBILJEŽAVANJE, pod 1.a) (1) na kraju teksta se dodaje tekst koji glasi:

Kada se u tehničkom izviđanju (u sve tri metode) završi radna staza minimalne dužine 10 m, sa kočicama na maksimalnom razmaku od 2 m, dio kočica se do završetka uzorkovanja može skinuti a ostaviti samo kočici na maksimalnom razmaku od 10 m.

U završnom obilježavanju dostignute granice PBUR u tehničkom izviđanju ili očišćene u čišćenju, koja graniči sa rizičnom površinom, ovi kočici se postavljaju uz kratki kočic sa bijelim vrhom kao polutrajno obilježavanje lomnih tački i svakih 50 m pravca.

Dopuna prilog D: Zapisnik o trajnom obilježavanju (prilog u nastavku)

POLUTRAJNO I TRAJNO OBILJEŽAVANJE MINSKIH POLJA

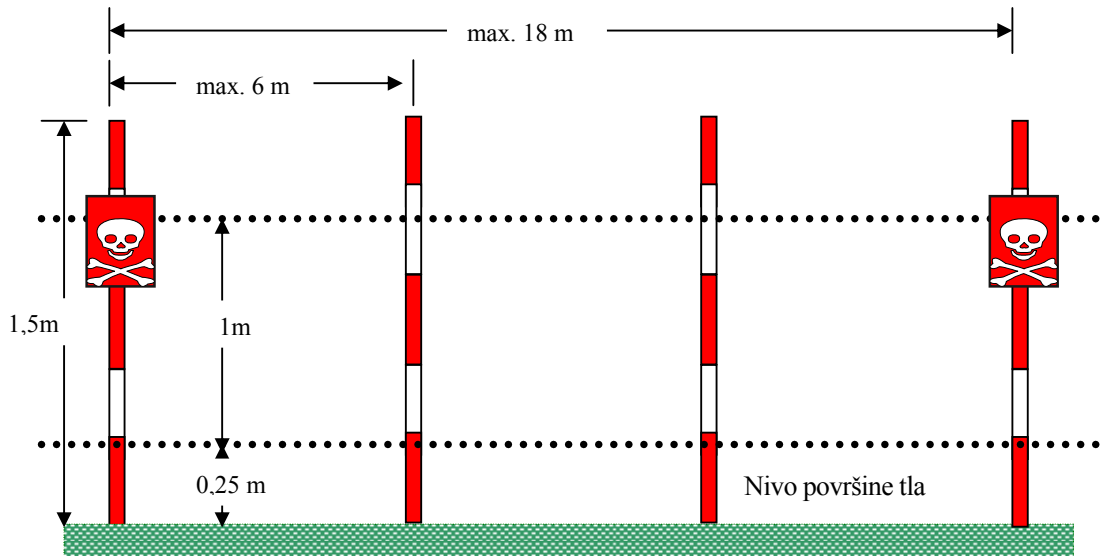
1. **Standardna minska ograda** sastavljena je od kočića (stubova) visine 1,5 m iznad površine tla (obojenih naizmjenično crveno bijelom bojom), povezanih minskom trakom, užetom ili žicom, sa pričvršćenim minskim znacima. Ova ograda služi za polutrajno i trajno obilježavanje minskih polja.

a) **Kod polutrajnog obilježavanja** postavljaju se drveni kočići (presjeka 5x5 cm) na maksimalnom rastojanju do 6 m, povezani plastičnom minskom trakom, užetom ili žicom na visini od 0,25 m i 1,25 m od površine tla i minskim znacima, na maksimalnom rastojanju do 18 m (svaki treći kočić). Ovaj način obilježavanja je lako uočljiv i dovoljan da upozori čovjeka na opasnost od MINA.

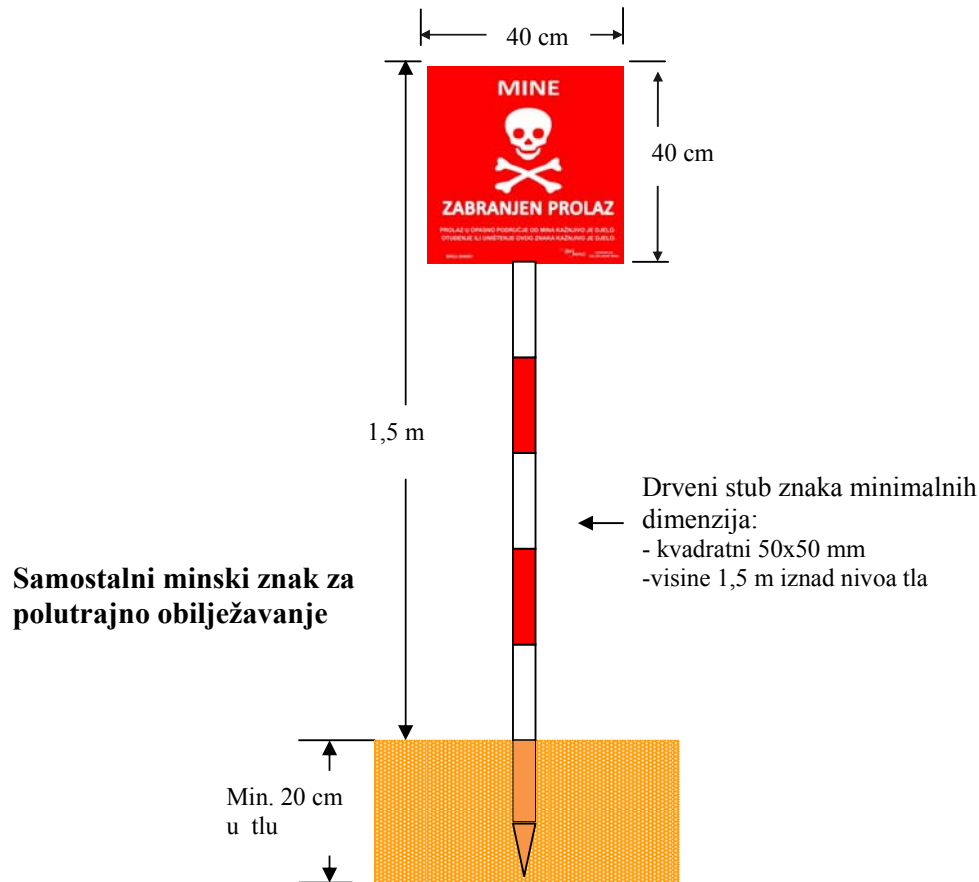
Kad se polutrajna ograda kombinuje sa samostalnim minskim znacima, tada su isti četvrtastog oblika minimalnih dimenzija 40x40 cm a postavljaju se na drveni kočić na maksimalnom rastojanju od 50 m, vodeći računa da se sa mjesta jednog vidi drugi.

Skica ove minske ograde i samostalnog polutrajnog minskog znaka prikazana je u nastavku.

Polutrajno obilježavanje koristiti za obilježavanje granice sa rizičnom površinom završenih deminerskih zadataka (čišćenja ili PBUR u tehničkom izviđanju), gdje se u periodu do godine dana planira nastavak radova. U cilju sigurnog održavanja obilježavanja isto postaviti minimalno 2 m prije dostignute granice koja je obilježena završnim obilježavanjem (poglavlje VIII, prilog C).

Detalj polutrajne minske ograde

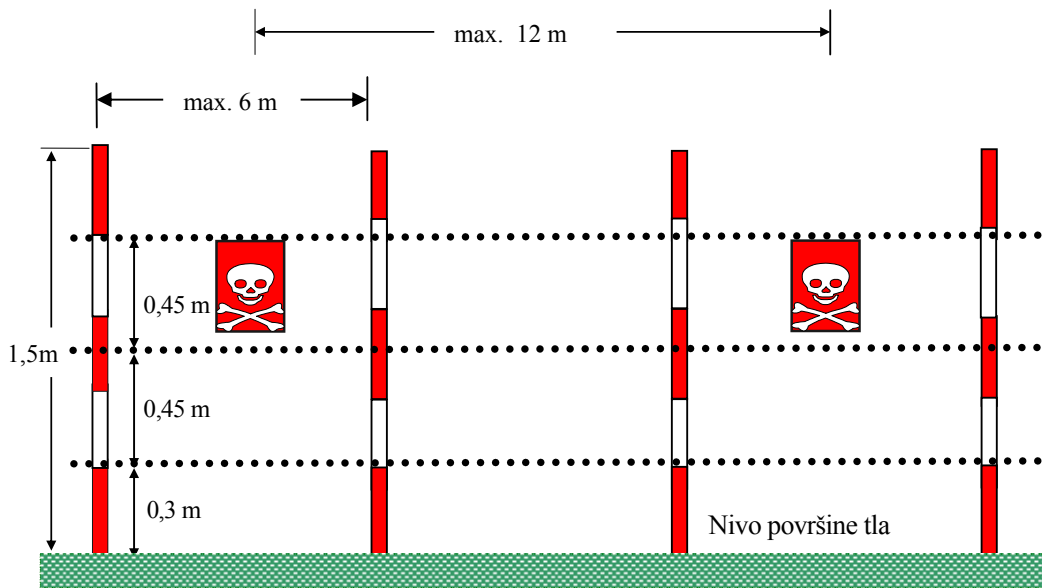
b) **Kod trajnog obilježavanja** postavljaju se metalni (fi 40x2 mm, kvadratni 40x40x2 mm ili profil „L” 40x40x3 mm) ili betonski kočiči (8x8 cm) na maksimalnom rastojanju do 6 m, povezani bodljikavom žicom, na visini od 0,3 m, 0,75 m i 1,2 m od nivoa tla sa pričvršćenim minskim znacima minimalno datih dimenzija 25x25 cm, na maksimalnom rastojanju 12 m povezani za gornju i srednju žicu (svako drugo polje). Ovaj način obilježavanja je vizuelna i fizička prepreka za ljude i životinje.

Kad se trajna minska ograda kombinuje sa samostalnim minskim znacima, tada su isti minimalnih dimenzija 40x40 cm a postavljaju se na maksimalnom razmaku od 50 m, vodeći računa da se sa mjesta jednog vidi drugi.

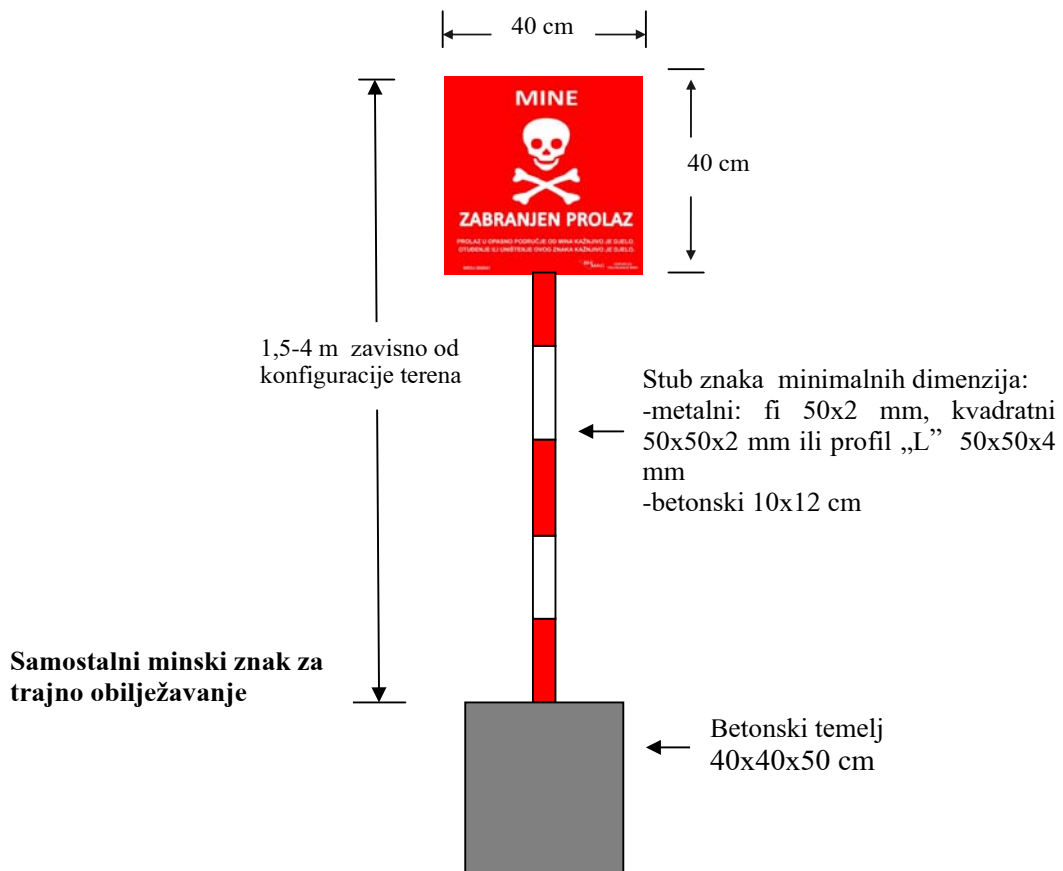
Skica ove minske ograde i samostalnog minskog znaka prikazana je u nastavku.

Trajno obilježavanje koristiti za obilježavanje granice sa poznatom rizičnom površinom ili utvrđenom kroz završene deminerske zadatke (čišćenja ili PBUR u tehničkom izviđanju) III kategorije prioriteta, gdje se nastavak radova planira u periodu od jedne do pet godina. U cilju sigurnog održavanja trajnog obilježavanja, isto postaviti u sigurnoj površini minimalno 2 m od rizične, odnosno dostignute rizične granice koja je obilježena završnim obilježavanjem (poglavlje VIII, prilog C).

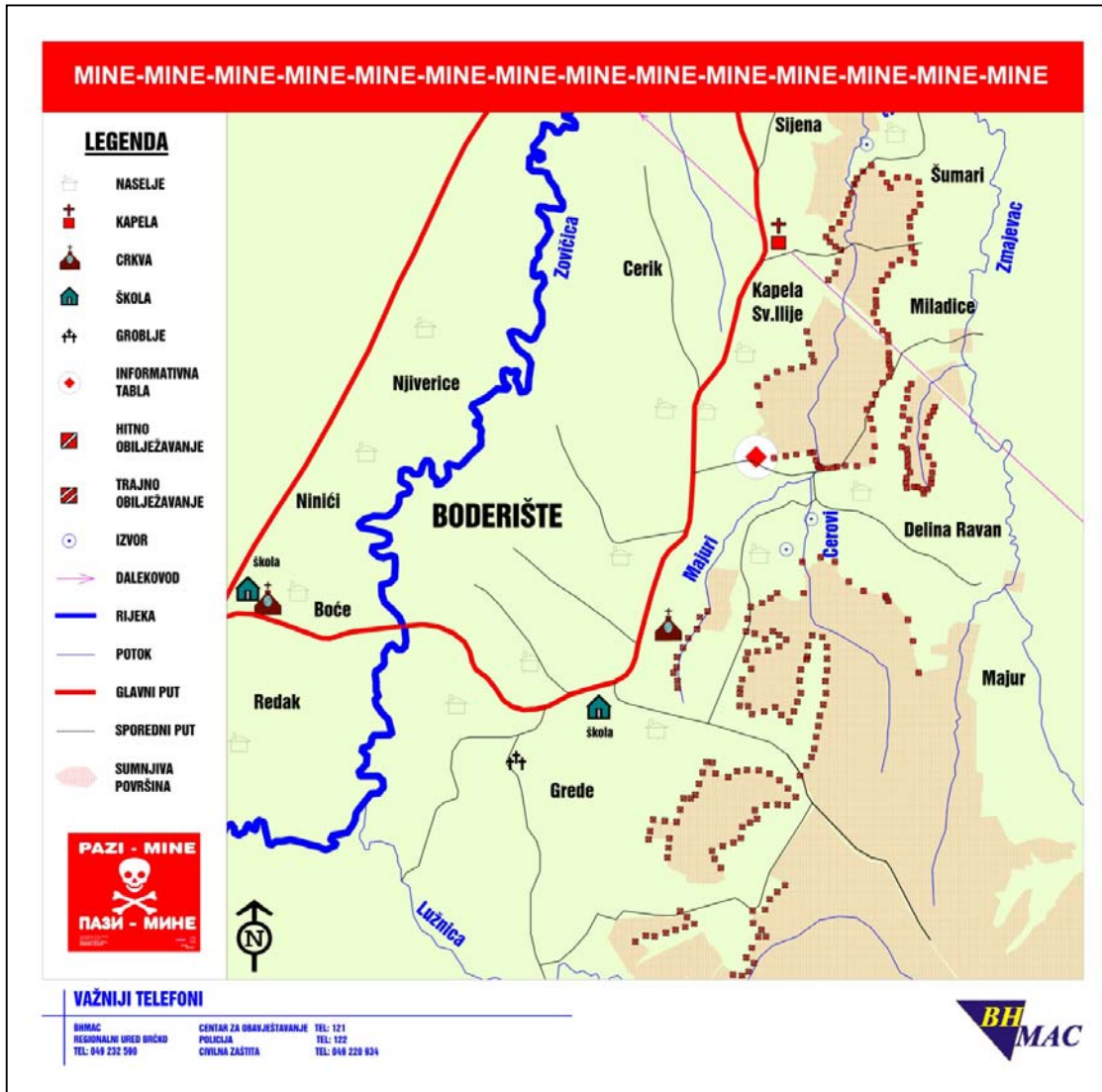
BHMAC radi projekte trajnog obilježavanja, vodi evidenciju i kontrolise kvalitet radova. Po završetku radova nosilac aktivnosti (općina) i izvođač sačinjavaju zapisnik o završetku radova trajnog obilježavanja. Zapisnik dat u prilogu D.

Detalj trajne minske ograde

Trajno obilježavanje se može kombinovati i sa drugim preventivnim mjerama upozorenja na opasnosti od mina i zabrani kretanja u minski opasna područja.

Primjer: INFO PANO šireg područja sa obilježenim minski opasnim lokacijama.

Na osnovu tačke 8. Poglavlje II, Standarda BiH, i dijela III, SOP-a BHMAC-a, izvođač radova i nositelj aktivnosti trajnog obilježavanja rizičnih površina, sačinjavaju,

ZAPISNIK

o završetku radova trajnog obilježavanja, čiji sastavni dio čine:

I- Izjava o trajnom obilježavanju

II- Službene deklaracije o preuzimanju trajnog obilježavanja

III- Prilog: Skica trajnog obilježavanja

I - IZJAVA IZVOĐAČA TRAJNOG OBILJEŽAVANJA	
1. Izvođač-organizacija	
2. Izjavu sastavio: (operativni oficir ili rukovodilac radova organizacije)	
3. ID broj projekta	
4. Lokacija, općina	
5. Karta (naziv-broj plana ili karte, razmjer i godina izdanja)	
6. Koordinatni sistem	☐ UTM ☐ Gaus Kruger
7. Orijentirna tačka	Y= X=
8. Nulta tačka	Y= X=
9. Datum početka i završetka radova	
10. Dužina trajne ograde / broj postavljenih stubova u ogradimkom
11. Broj postavljenih samostalnih minskih znakovakom
12. Interni stručni nadzor izvođača radova obavio: (oficir za OK ili stručna osoba geodetske struke, ime i prezime)

13. Kratak opis izvedenih radova:	
14. Stručni nadzor projekta zadatka obavio:	RU BHMACH-a..... (ime i prezime inspektora/izviđača) (potpis)
II- SLUŽBENE DEKLARACIJE O PREUZIMANJU TRAJNOG OBILJEŽAVANJA	
PREDAJA OD STRANE IZVOĐAČA	PREUZIMANJE OD STRANE NOSITELJA AKTIVNOSTI
Izjavljujem da je izvršeno trajno obilježavanje prema projektu BHMACH-a i u skladu sa procedurama trajnog obilježavanja rizičnih površina. Obilježavanje prikazano na skici sa elementima trajnog obilježavanja. Skica ovjerena od stručnog organa RU BHMACH-a koji je izvršio stručni nadzor.	Izjavljujem da smo upoznati sa trasom postavljanja trajnog minskog obilježavanja prema projektu BHMACH-a i priloženoj skici. Na osnovu projektne dokumentacije preuzimamo daljnje obaveze održavanja do uklanjanja minske opasnosti deminerskim operacijama.
15. Ime i položaj odgovorne osobe organizacije izvođača	16. Ime i položaj odgovorne osobe nositelja aktivnosti trajnog obilježavanja
17. Potpis i pečat	18. Potpis i pečat
19. Broj izjave:..... Datum predaje:	20. Broj zapisnika: Datum preuzimanja:

Napomena: Radove trajnog obilježavanja mogu da izvode deminerske i druge namjenske organizacije za ovu vrstu radova.

Poglavlje III

ORGANIZACIJA RADILIŠTA I MANUELNE OPERACIJE

IZMJENE I DOPUNE

Tačka 8. se u cjelini mijenja i glasi:

8. **Osnovna procedura za manuelno deminiranje (tehničko izviđanje i čišćenje).** Zavisno od lokalnih uvjeta (sastava i tvrdoće tla, vrste, gustine i visine vegetacije, konfiguracije terena, zagađenosti metalom, stanja miniranosti i dr.), redosljed aktivnosti osnovne procedure rada se tome prilagođava, a načelno je slijedeći:

- a) **Izvršiti kontrolnu pretragu površine ispred bazne letve metal detektorom u visini oko 30 cm,** u cilju otkrivanja jačeg signala koji bi upućivao na mogućnost postojanja (u i ispod vegetacije), mina koje sadrže više metala (PROM-1, PMR-2A, PMR-3, TMM-1, TMRP-6 i dr.) i kako bi se naredne aktivnosti, a posebno razmicanje vegetacije prstima ruku i vizuelna pretraga površine tla, te uklanjanje iste, radilo sa povećanom pažnjom. Pretragu sa minimalno jednim prelaskom površine detektorom, u širini ispred bazne letve i bez prevjesa u napredovanju, izvršiti prije svih akcija osnovne procedure kada vrsta, gustina i visina vegetacije (vegetacijski tepih) to dozvoljava. Zavisno od vegetacijskih uvjeta, pretragu detektorom vršiti sa pokretima lijevo-desno ili naprijed-nazad do 50 cm ispred bazne letve.
- b) **Tražiti žice poteznih mina koristeći pipalicu.** Ovu proceduru raditi kada dozvoljava vegetacija (uglavnom travnata), tako što deminer iz sagnute ili klečeće pozicije pokreće pipalicu duž zemlje ispred bazne letve (do minimalno 50 cm) i diže je polako uvis iznad vegetacije. Ovo radi tri puta, lijevo desno i na sredini staze.
- c) **Razgrnuti vegetaciju prstima ruku i vizuelno provjeriti površinu do nivoa tla.** Ovu proceduru raditi do 50 cm ispred bazne letve u cilju otkrivanja žica od poteznih mina u nivou tla pomiješanih sa naslagalom vegetacijom, površinskih mina/NUS-a, upaljača nagaznih mina koje vire iz zemlje ili nekih drugih sumnjivih predmeta. Proceduru provoditi bez obzira da li su prethodno pipalicom tražene potezne žice.
- d) **Ukloniti vegetaciju,** po potrebi, uz korištenje alata za horizontalnu sječu manjih dimenzija. Vegetaciju ukloniti do 5 cm ili niže u širini bazne letve i naprijed do 50 cm. Posječena vegetacija ostavlja se na očišćenu površinu ili iza deminera. Dnevno posječena vegetacija i smeće se prikuplja u gomile radi kontrole čišćene površine, daljnjeg uklanjanja ili spaljivanja.
- e) **Izvršiti detaljnu provjeru površine metal detektorom.** Ispred bazne letve prelazi se minimalno dva puta metal detektorom brzinom koja uspješno otkriva UPMAH-3 (ukopan u dubini tla od 10 cm) na minimalno 13 cm visine, načelno 0,1-0,2 m/s, obuhvatajući 10 cm prevjesa radne staze i napredujući za polovinu glave detektora. Test detektora se obavlja na početku rada, poslije svakog gašenja, a kontrola osjetljivosti svakih 10 minuta rada.

Ako metal detektor nije dao signal, nastaviti daljnji rad ponavljajući proces od a).

- f) **Ispitivanje indikacije metal detektora pipalicom.** Ukoliko detektor indicira (daje signal), označiti mjesto i početi sa propipavanjem indikacije minimalno 10 cm ispred tačke signala i u širinu 20-30 cm (ovisno o jačini signala). Pipalica se ubada u zemlju ravnomjerno pod uglom od 30⁰, u razmacima od 2,5 cm i u dubinu minimalno 10 cm od nivoa tla.

Ovakav rad pipalicom primjenjuje se i u slučaju kada je zemljište zagađeno metalom ili mineralima, te nije moguće koristiti metal detektor. Tada se propipavanje vrši cijelom dužinom bazne letve, uključujući i prevjes (obostrano kod prve radne staze a kod ostalih u stranu napredovanja).

- g) **Otkopavanje lociranog predmeta.** Nakon što je pipalicom utvrđena lokacija i veličina mine ili drugog predmeta, lopaticom ili pogodnim nožem vršimo otkopavanje. Počinjemo minimalno 10 cm od lociranog mjesta, bez vertikalnog pritiska na dolje, do minimalno 10 cm dubine. Ako locirani predmet na dubini do 10 cm nije mina/NUS, a detektor i dalje daje signal, otkopavanje vršimo do minimalno 20 cm. Za dublje zakopane objekte, ovisno o namjeni zemljišta i zahtjeva u ugovoru, dubinu otkopavanja određuje supervizor.

Istraga signala metal detektora se može obavljati odmah, otkopavanjem lopaticom bez prethodne provjere pipalicom.

Ukoliko je nemoguć rad metal detektorom i pipalicom, tada se cjelokupna površina radne staze mora otkopavati do minimalne dubine od 10 cm. Za otkopavanje cjelokupne površine radne staze se pored lopatice ili pogodnog noža, zavisno od sastava i tvrdoće tla, može koristiti i drugi pogodan i odobren alat za kontrolisan rad bez vertikalnog pritiska.

Sav nađeni metal u radnoj stazi, uključujući i manje komadiće metala koji se u iskopanom tlu pronalaze magnetom, deminer ostavlja u jamu za metal. Veće količine nađenog površinskog metala na zadatku se mogu prikupljati i obilježiti na jedno ili više mjesta u prethodno čišćenoj površini zadatka.

- h) **Otkrivanje mine/NUS-a ili potezne žice.** Kada deminer otkrije minu/NUS (samo toliko da se vidi da je mina) ili poteznu žicu, odmah obavještava komandira odjeljenja (neposrednog supervizora), postavlja marker za mine 15 cm ispred, zatvara radnu stazu i čišćenje počinje u novoj radnoj stazi.

U tački 9. pod a) sadržaj se mijenja i glasi:

- a) Sve nađene mine i NUS moraju se načelno uništiti na licu mjesta, osim ako se zaštitnim mjerama ne mogu otkloniti opasnosti za sigurnost ljudi i imovine, kada se uništavaju na drugom namjenskom mjestu za uništavanje. Uništavanje nađenih mina i NUS-a se na planirani dan uništavanja provodi na kraju radnog dana ili u drugo ugovoreno vrijeme tokom dana. Uništavanje se mora završiti sa danom odlaska deminerskog tima sa radilišta duže od jednog dana (vikend, planirani duži odmor, prekid zbog pogoršanja vremenskih i drugih uvjeta ili završetka rada na zadatku i sl.). Do dana uništavanja nađene mine i NUS ostaju na mjestima nalaska propisno obilježeni, a radne staze zatvorene.

Poglavlje IV

UNIŠTAVANJE MINA I NUS-A

IZMJENE I DOPUNE

U tački 1. druga rečenica se mijenja i glasi:

Uništavanja na licu mjesta vrše se obavezno posljednjeg dana rada na zadatku čišćenja koji prethodi odlasku deminerskog tima sa radilišta po bilo kom osnovu duže od jednog dana, na kraju radnog dana, ili u dogovoreno vrijeme tokom dana.

U tački 3. prva rečenica se mijenja i glasi:

Uništavanje mina i NUS-a vrši komandir deminerskog odjeljenja ili namjenski osposobljen tim za uništavanje iz vlastite ili druge akreditirane deminerske organizacije prema sklopljenom ugovoru.

Poglavlje V

MINSKO IZVIĐANJE

IZMJENE I DOPUNE

Tačka 22. mijenja se i glasi:

22. U manuelnim operacijama (kada uvjeti ograničavaju upotrebu POEK-a ili stroja), sumnjiva površina se "napada" sa sigurne površine, sa svih strana, čišćenjem radnih staza na maksimalnom razmaku do 10 m (poštujući minimalne sigurnosne udaljenosti). U površinama pod usponom radne staze se, iz sigurnosnih razloga (sprečavanja mogućih posklizuća deminera u sumnjivu površinu iz bočnih staza), mogu voditi samo u pravcu uspona na maksimalnom razmaku do 5 m. Dolaskom do mina, obilježava se mjesto nalaska i nastavlja daljnji rad u novoj radnoj stazi. O svakoj nađenoj mini se izvještava inspeksijski organ RU BHMАC-a koji prati zadatak radi utvrđivanja rizičnosti (mjesta nalaska, vrste mine, načina postavljanja i dr.). Otkrivena mina se evidentira, propisno obilježi (markerom za nađenu minu), i uništava u operaciji čišćenja utvrđene reducirane rizične površine.

Tačka 26. izmijenjena u Aneksu 1. mijenja se i glasi:

26. U cilju potvrđivanja granica površine bez utvrđenog rizika (PBUR) u tehničkom izviđanju, istu uzorkovati na kraju zadatka po metodu slučajnog odabira uzoraka (tačka 9. Poglavlje XI). U manualnoj metodi tehničkog izviđanja deminerska organizacija će, prije završnog uzorkovanja po planu BHMАC-a, sa netretirane površine ukloniti vegetaciju radi izvršenja uzorkovanja i dodatnog povjerenja budućim korisnicima. Uklanjanje vegetacije radi deminerski tim koji je tu površinu manualno tretirao, obzirom da najbolje poznaje stanje u odnosu na otkrivene naznake miniranosti i utvrđenu reduciranu površinu za čišćenje. Proceduru uklanjanja vegetacije i korišćenja vrste alata, sa preostalih dijelova netretirane površine (kroz radne staze i interno uzorkovanje), utvrđuje za svaki konkretni slučaj komandir odjeljenja-radilišta sa osobama odgovornim za operacije i osiguranje kvaliteta organizacije. Ukoliko se u toku uklanjanja vegetacije utvrde naznake miniranosti, organizacija izvještava inspeksijski organ BHMАC-a koji prati zadatak i sa istim utvrđuje novu granicu rizične površine za čišćenje.

Poglavlje VII
SISTEM VEZA EVIDENCIJE I IZVJEŠTAVANJE

IZMJENE I DOPUNE

U tački 8. mijenja se:

- pod a) Plan izvođenja deminerskog zadatka. Novi plan izvođenja zadatka dat je u prilogu A:
- pod b) i c) Tjedni/sedmični i mjesečni izvještaj za ВНМАС, dat u prilogu B i C, se ukida.

DEMINERSKA ORGANIZACIJA-IZVOĐAČ

Broj:.....
Datum,.....20....godine

Za: [ITF ili RU BHMACH-a](#)

Predmet: PLAN IZVOĐENJA POJEDINAČNOG DEMINERSKOG ZADATKA

1. OSNOVNI PODACI O ZADATKU

Naziv lokacije:
ID broj:
Veličina zadatka:
Vrsta aktivnosti:.....

2. SPISAK ANGAŽIRANOG OSOBLJA

R. br.	OSOBLJE	IZVOĐAČ AMPHIBIJA	PODIZVOĐAČ 1. CIDC	PODIZVOĐAČ 2. UEM	SVEGA
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)
1.	Rukovodno	4 (NN i NN vođa dem. tima, NN oficir za operacije, NN oficir za OK)	1 (NN vođa grupe za pregiranje)	1 (NN, vođa strojnog tima)	6
2.	Demineri	16		1	17
3.	Kerovode		4		4
4.	Operateri mašina			2	2
	UKUPNO:	20	5	4	29

3. SPISAK SREDSTAVA I OPREME

R. br.	NAZIV SREDSTAVA I OPREME	IZVOĐAČ AMPHIBIJA		PODIZVOĐAČ 1. CIDC		PODIZVOĐAČ 2. UEM		SVEGA (kom)
		Marka, tip i ser. broj	kom	Marka, tip i ser. broj	kom	Marka, tip i ser. broj	kom	
(a)	(b)	(c)		(d)		(e)		(f)
1.	Prsluk pancirni	TRZH	20	MED-ENG	5	TRZH	4	29
2.	Kaciga sa vizirom	TRZH	20	MED-ENG	1	MED-ENG	4	25
3.	Vizir samonosivi			MED-ENG	4			4
4.	Metal detektor	Vallon VMH3 5331, 5333, 5335-5342	10					16

Centar za uklanjanje mina u BiH
STANDARD BiH

		EBEX 420PBD 12141-12147	6					
5.	Mašina mlatilica					MH-05 BA-045	1	1
6.	Prega			NN i POEK BOBY, NN i POEK BLEKI, i ...	4			4

Objašnjenje za popunjavanje:

Plan pojedinačnog deminerskog zadatka predstavlja jedinstveni dio od tačke 1-4. koji se dostavlja investitoru i RU BHMAC-a na čijoj se teritoriji zadatak nalazi (minimalno 7 dana prije početka zadatka). Plan se popunjava prema zahtjevu teksta i tabela. Pod tačkom 1.4. treba navesti deminersku aktivnost (tehničko izviđanje, čišćenje ili trajno obilježavanje).

Pod 2. u koloni (b) u rukovodno osoblje navesti (po imenu, prezimenu i funkciji) vođe timova i osobe na radilištu odgovorne za organizaciju rada (vođa radilišta ili oficir za operacije) i osiguranje kvaliteta (oficir za OK). Ostale rubrike popunjavati prema zahtjevu obrasca.

Pod 3. navesti osnovna sredstva i opremu za rad po zahtjevu obrasca. Kod metal detektora navesti pored marke, tipa i serijski ili fabrički broj; kod strojeva i oznaku akreditacije BHMAC-a (MH 05 ima oznaku BA-045); a kod prega ime i prezime kerovođa i ime psa u sastavu prege (ukoliko je kerovođa u sastavu dvije prege onda navesti i ime drugog psa).

Napomena: Plavom bojom je unijet primjer za popunjavanje.

4. OPERATIVNI PLAN ZADATKA

R. br.	NAZIV IZVOĐAČA I PODIZVOĐAČA	Planirana metoda/aktivnost	Angažiran kapacitet (naziv i sastav)	Planirani broj rad.dana/dnevnu produktivnost (m2)	Planirano ostvarenje (m2)	Planirano dnevno radno vrijeme (od –do sati)	Planirani rad (datum)		Planirani odmori (datum, od-do)	Primjedba
							Početak	Završetak		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)
1.	AMPHIBIJA	Manuelno	1 dem tim od 8 deminera	40/400	16.000	07.00-15.00	03.05.06.	23.06.06.	13-14.05. 27-28.05. 10-11.06.	Planiran duži rad od 4 dana zbog mogućih padavina.
			1 dem tim od 8 deminera	30/400	12.000	07.00-15.00	12.05.06.	17.06.06.	20-21.05. 03-04.06.	
2.	Podizvođač 1. CIDC	Pregiranje	1 grupa za pregiranje od 4 prege	5/1600	8.000	07.00-15.00	02.06.06.	07.06.06.		
3.	Podizvođač 2. UEM	Mehanička priprema	1 mašinski tim	5/5000	25.000	07.00-15.00	03.05.06.	08.05.06.		
4.	AMPHIBIJA	Trajno obiljež.	1 dem. tim od 8 deminera	1		07.00-15.00	24.06.06.	24.06.06.		Obilježavanje granice sa rizičnom pov.

Planirani početak rada:.....20...godine

Planirani završetak rada:.....20...godine

Ukupno radnih dana:.....

Objašnjenje za popunjavanje: Rubrike obrasca popuniti prema zahtjevu sa unošenjem kapaciteta izvođača i podizvođača (ako je planiran) po metodama angažiranja, planiranim kapacitetima i produktivnošću, vremenskim angažiranjem prema danima i u toku dana i planiranim odmorima. U kolonu (c) pod aktivnost navoditi zadatak koji bi se odnosio na trajno obilježavanje ukoliko bi projektom deminerskog zadatka to bilo predviđeno.

U kolonu (h), (i) i (j) za RU BHMACH-a se dostavljaju planirani datumi početka i završetka, dok se za tender investitora može navesti okvirni broj dana kao „D+X”(uključujući i tačku 4.1. i 4.2.).

U planirani početak i završetak (tačka 4.1. i 4.2.) navesti planirani prvi i posljednji dan rada na zadatku. U tačku 4.3. zbrojiti planirane radne dane od početka do završetka rada na zadatku.

Napomena: Plavom bojom je unijet primjer za popunjavanje.

DIREKTOR

DEMINERSKA ORGANIZACIJA-IZVOĐAČ

Broj:.....
Datum,.....20....godine

Za: [ITF ili RU BHMAC-a](#)

Predmet: PLAN IZVOĐENJA INTEGRALNOG PROJEKTA PROTUMINSKIH AKCIJA ZA UGROŽENU ZAJEDNICU

(naziv zajednice i općina)

1. OSNOVNI PODACI O PROJEKTU

Komponenta PMA	Red. broj	ID I NAZIV PROJEKTA	VRSTA AKTIVNOSTI	TEHNIČKO IZVIĐANJE (m ²)	ČIŠĆENJE (m ²)	SUMNJIVA POVRŠINA ZA OBILJEŽAVANJE (m ²)	PROCJENJEN BROJ MINSKIH ZNAKOVA/ DUŽINA TRAJNE MINSKE OGRADE (m)
Humanitarno deminiranje	1.	ID 4221 Avramovina polje	Tehničko izviđanje	155.640			3/10
	2.	ID 4222 Zaseok Lazići	Tehničko izviđanje	118.250			
	3.	ID 4223 Avramovina-raskrsnica	Čišćenje		12.250		
	4.	ID 4224 Gajevi okučnica	Čišćenje		8.640		2/15
	5.	ID 4225 Prostor iznad puta Lazići	Čišćenje radi TO		3.420		
	6.	ID 4226 Prostor iznad puta Lazići	Trajno obilježavanje			32.800	12/80
	UKUPNO:				273.890	24.310	32.800
Upozoravanje na mine	1.	ID 1001 Upozoravanje na mine	Javno informisanje				
	2.		Edukacija stanovništva				
	3.		Povezivanje sa zajednicom				
	4.		Hitno obilježavanje				45/-

Centar za uklanjanje mina u BiH
STANDARD BiH

2. SPISAK ANGAŽIRANOG OSOBLJA

R. br.	OSOBLJE	IZVOĐAČ STOP Mines	PODIZVOĐAČ 1. PRO VITA	PODIZVOĐAČ 2. BH Demining	PODIZVOĐAČ 3. Demira	PODIZVOĐAČ N	SVEGA
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
1.	Rukovodno	6 (NN i NN vođa dem. tima, NN vođa strojnog tima, NN vođa radilišta, NN oficir za operacije, NN oficir za OK)	1 (NN operativni rukovoditelj)	2 (NN vođa dem. tima i NN oficir za operacije)	1 (NN, vođa strojnog tima)		10
2.	Demineri	16		8	1		25
3.	Kerovođe	4					4
4.	Operateri mašina	2			2		4
5.	Instruktori za UM		4				4
	UKUPNO:	28	5	10	4		47

3. SPISAK SREDSTAVA I OPREME

R. br.	NAZIV SREDSTAVA I OPREME	IZVOĐAČ STOP Mines		PODIZVOĐAČ 1. PRO VITA		PODIZVOĐAČ 2. BH Demining		PODIZVOĐAČ 3. Demira		PODIZVOĐAČ N		SVEGA (kom)
		Marka, tip i ser. broj	kom	Marka, tip i ser. broj	kom	Marka, tip i ser. broj	kom	Marka, tip i ser. broj	kom	Marka, tip i ser. broj	kom	
(a)	(b)	(c)		(d)		(e)						(f)
1.	Prsluk pancirni	TRZH	28			TRZH	10	MED-ENG	4			42
2.	Kaciga sa viz..	TRZH	24			MED-ENG	10	MED-ENG	4			38
3.	Vizir samonosivi	TRZH	4									4
4.	Metal detektor	Vallon VMH 3 4320- 4331, EBEX 420PBD 12333-12338	12 6									18
5.	Mašina mlatilica	MH-05 BA-045	1									1
6.	Mašina freza							Herkules BB-005	1			1
7.	Prega	NN i POEK BRENDY i REXI NN i POEK REJ i HARY	4									4

Objašnjenje za popunjavanje:

Plan integralnog projekta PMA za ugroženu zajednicu predstavlja jedinstveni dio od tačke 1-6. koji se dostavlja investitoru i RU BHMAC-a na čijoj se teritoriji projekat nalazi (minimalno 7 dana prije početka rada). Plan se popunjava prema zahtjevu teksta i tabela.

U tabelu pod 1. unose se osnovni podaci o projektu PMA u ugroženoj zajednici koji su dati projektom.

U tabelu pod 2. u koloni (b) u rukovodno osoblje za humanitarno deminiranje navesti (po imenu, prezimenu i funkciji) vođe timova i osobe na radilištu odgovorne za organizaciju rada (vođa radilišta ili oficir za operacije) i osiguranje kvaliteta (oficir za OK), a za upozoravanje na mine stručni operativni rukovoditelj. Ostale rubrike popunjavati prema zahtjevu obrasca.

U tabelu pod 3. navesti osnovna sredstva i opremu za rad u humanitarnom deminiranju po zahtjevu obrasca. Kod metal detektora navesti pored marke, tipa i serijski ili fabrički broj; kod strojeva i oznaku akreditacije BHMAC-a (MH-05 ima oznaku BA-045, a Herkules BB-005); a kod prega ime i prezime kerovođe i ime psa u sastavu prege (ukoliko je kerovođa u sastavu dvije prege onda navesti i ime drugog psa).

[Napomena:](#) Plavom bojom je unijet primjer za popunjavanje.

4. IZVEDBENI PLAN POJEDINAČNIH ZADATAKA HUMANITARNOG DEMINIRANJA

4.1. ID broj zadatka:.. 4221....., lokacija: Avramovina polje..... i aktivnost: Tehničko izviđanje.....

R. br.	NAZIV IZVOĐAČA I PODIZVOĐAČA	Planirana metoda/aktivnost	Angažiran kapacitet (naziv i sastav)	Planirani broj rad.dana/dnevnu produktivnost (m2)	Planirano ostvarenje (m2)	Planirano dnevno radno vrijeme (od –do sati)	Planirani rad (datum)		Planirani odmori (datum, od-do)	Primjedba
							Početak	Završetak		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)
1.	STOP Mines	Manuelno	1 deminerski tim od 8 deminera	40/350	14.000	07.00-15.00	03.05.06.	23.06.06.	13-14.05. 27-28.05. 10-11.06.	Planiran duži rad od 4 dana zbog mogućih padavina.
			1 dem. tim od 8 deminera	30/350	10.500	07.00-15.00	12.05.06.	17.06.06.	20-21.05. 03-04.06.	
		Mehanička priprema	1 mašinski tim	8/12.000	96.000	07.00-17.00	22.05.06.	20.05.06.		
		Pregiranje	4 prege	8/1.400	11.200	07.00-15.00	30.05.06.	07.06.06.		
2.	Podizvođač 2. BH Demining	Manuelno	1 dem. tim od 8 deminera	12/350	4.200	07.00-15.00	24.05.06.	07.06.06.		
3.	Podizvođač 3. Demira	Mehanička priprema	1 mašinski tim	5/4.000	20.000	07.00-15.00	03.05.06.	08.05.06.		
UKUPNO :					155.900					
4.	STOP Mines	Trajno obilježavanje	1 dem. tim od 8 deminera	1		07.00-15.00	24.06.06.	24.06.06.		Obilježavanje granice sa rizičnim površinom

4.2. Navesti slijedeći zadatak i dati tabelarni plan itd.

Objašnjenje za popunjavanje: Rubrike obrasca popuniti prema zahtjevu sa unošenjem kapaciteta izvodača i podizvođača (ako je planiran) po metodama angažiranja, planiranim kapacitetima i produktivnošću, vremenskim angažiranjem prema danima i u toku dana i planiranim odmorima. U kolonu (c) pod aktivnost navoditi zadatak koji bi se odnosio na trajno obilježavanje ukoliko bi projektom deminerskog zadatka to bilo predviđeno.

U kolonu (h), (i) i (j) za RU BHMACH-a se dostavljaju tačni datumi početka i planirani završetka, dok se za tender investitora može navesti okvirni broj dana kao „D+X”(uključujući i tačku 6.1 i 6.2.).

U planirani početak i završetak (tačka 6.1 i 6.2) navesti planirani prvi i posljednji dan rada na zadatku. U tačku 6.3 zbrojiti planirane radne dane od početka do završetka rada na zadatku.

Napomena: Plavom bojom je unijet primjer za popunjavanje.

5. IZVEDBENI PLAN UPOZORAVANJA NA MINE

R. br.	NAZIV IZVOĐAČA I PODIZVOĐAČA	Aktivnost	Sadržaj aktivnosti	Angažirani resursi		Planirani rad (datum)		Ciljana grupa/korisnik i broj
				Ljudski	Materijalni	Početak	Završetak	
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)		(f)		(h)
1.	Podizvođač 1. PRO VITA	Javno informisanje	Informisanje o planiranim PMA i o napretku aktivnosti humanitarnog deminiranja.	Instruktor za UM	-Terensko m/v -Računar (laptop) -Karte i skice min.	25.04.06.	05.06.06.	Sve ugrožene grupe
			Postavljanje plakata na udarnim tačkama.	Instruktor za UM	-Terensko m/v -Plakati	25.04.06	28.04.06.	Sve ugrožene grupe
			Radio emisija na temu upozoravanja na mine (jednom sedmično u terminu od 18.00-18.30sati).	Operativni rukovoditelj	-Osoblje i tehnička sredstva lokalne radio stanice	27.04.06.	24.06.06.	Sve ugrožene grupe
		Edukacija stanovništva	Upoznavanje sa granicama sigurnih i preostalih obilježenih rizičnih površina.	Instruktor za UM	-Terensko m/v -Računar (laptop) -Karte i skice min.	15.05.06.	30.06.06.	Sve ugrožene grupe
			Rad sa ugroženim grupama (prezentacije, podjela edukativnog materijala, edukacija nastavnika, vršnjačka edukacija, identifikacija i edukacija predstavnika zajednice za provođenje UM aktivnosti i dr.)	Tim za UM (3)	-Terensko m/v -Računar (laptop) -Projektor -Učionica -Edukativni materijal -Uredski materijal i dr.	03.05.06.	08.05.06.	Djeca 6-15 godina/125
						25.04.06.	30.05.06.	Poljoprivrednici/85
		Povezivanje sa zajednicom	Uskladjivanje prioriteta zadataka.	Operativni rukovod.	-Terensko m/v -Računar (laptop)	U toku izvođenja PMA		Predstavnik lokalne vlasti
			Hitno obilježavanje (HO) u zajednici i prema susjednim zajednicama.	Tim za UM (3)	-Terensko m/v i oprema za HO	U toku izvođenja PMA		Sve ugrožene grupe
			Ponovna procjena otpornosti i ugroženosti zajednice.	Operativni ruk. sa instruktorima	-Terensko m/v -Računar (laptop) - Skice minske situacije nakon provedenih PMA	24.06.06.	28.06.06.	Sve ugrožene grupe
			Upoznavanje predstavnika zajednice sa preostalim obilježenim rizikom radi kontrole, čuvanja i održavanja.	Oper. ruk. i pred. zajednice	-Terensko m/v - Skice minskog obilježavanja	Po završetku provedenih PMA		Predstavnik zajednice
			Edukacija preostalih ugroženih grupa od strane edukovanih predstavnika zajednice o preostalom riziku u zajed.	Predstavnici zajednice		Do potpunog uklanjanja preostalog minskog rizika.		Preostale ugrožene grupe

6. PLANIRANI RAD

- 6.1. Planirani početak rada:.....20...godine
- 6.2. Planirani završetak rada:.....20...godine
- 6.3. Ukupno radnih dana:.....

Objašnjenje za popunjavanje: Rubrike obrasca popuniti prema zahtjevu sa unošenjem izvođača i podizvođača; aktivnosti upozoravanja na mine ((c) i (d)) sa detaljnim opisom sadržaja aktivnosti (obuhvatajući projektom planirane aktivnosti) i navođenjem: vrste, količine i formata edukativnog materijala, broja sastanaka, emisija, prezentacija, znakova HO i dr; angažiranim resursima (ljudski i materijalni), vremenskim angažiranjem sa datumom početka i završetka. U kolonu (h) navesti ciljanu grupu sa kojom je planirana aktivnost (ili korisnike) i broj.

U kolonu (f) za RU BHMAC-a se dostavljaju tačni datumi početka i planirani završetka, dok se za tender investitora može navesti okvirni broj dana kao „D+X”(uključujući i tačku 6.1 i 6.2.).

U planirani rad (tačka 6.) početak i završetak (tačka 6.1 i 6.2) navesti planirani prvi i posljednji dan rada na zadatku. U tačku 6.3 zbrojiti planirane radne dane od početka do završetka rada na zadatku.

Napomena: Plavom bojom je unijet primjer za popunjavanje predviđenih aktivnosti UM integralnim planom PMA.

DIREKTOR

Poglavlje VIII

PREUZIMANJE DEMINIRANE POVRŠINE ILI GRAĐEVINE

IZMJENE I DOPUNE

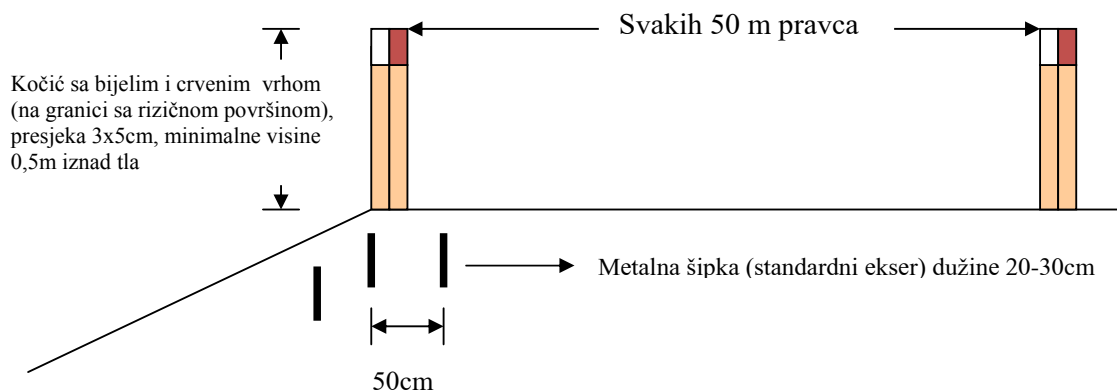
U prilogu C: SISTEM OBILJEŽAVANJA OČIŠĆENE POVRŠINE, tačka 2.c), mijenja se i glasi:

c) Polutrajnog obilježavanja svih lomnih tačaka (osim nulte tačke koja ima stalni metalni marker) i na svakih 50m pravca, drvenim kočićima sa bijelim vrhom presjeka 3x5cm minimalne visine 0,5m iznad nivoa tla, a koji slijede liniju parametra PBUR u tehničkom izviđanju ili očišćene površine. Ovi kočići će omogućiti da se u periodu od jedne godine (i duže), lako pronađu sve lomne tačke PBUR u tehničkom izviđanju ili očišćene površine, što će također smanjiti mogućnost ponovnog tehničkog izviđanja ili čišćenja zemljišta. Primjer prikazan na skici u nastavku.

(1) Mjesto trajnog metalnog markera nulte tačke i svih čeličnih kočića lomnih tačaka (uglova) moraju biti jasno naznačeni na skici koja se predaje u sklopu seta dokumenata o TI ili očišćenosti.

(2) Mjesto polutrajnog obilježavanja svih lomnih tačaka parametra očišćene površine i svakih 50m pravca drvenim kočićima sa bijelim, i na granici sa rizičnom površinom i crvenim vrhom (jedan uz drugi), presjeka 3x5cm i minimalne, visine 0,5m iznad nivoa tla, ne treba naznačiti na skici.

Uz postojeću skicu obilježavanja granice deminirane površine, dodaje se nova:

-Trajno i polutrajno obilježavanje lomnih tačaka i pravca vanjskih granica očišćene ili TI površine na dijelu gdje graniči sa rizičnom površinom

Poglavlje IX SIGURNOST

IZMJENE I DOPUNE

Tačka 8. mijenja se i glasi:

8. **Vizir za lice.** Mora štiti prednju i bočne strane lica, čelo i vrat. Vizir treba biti tako dizajniran da prekriva ovratnik zaštitne jakne ili uliježe u istu, te da ima dobru vidljivost, boje staklasto bistre, bez krivljenja slike ili mijenjanja udaljenosti. Vizir za kerovođu se može prilagoditi (otvor u predjelu usta) radi lakšeg komandiranja POEK-om, ali mu se funkcija ne smije bitno umanjiti. Dodatna zaštita za gornji i zadnji dio glave, sa šljemom, može se primijeniti po slobodnom izboru, odnosno po odluci organizacije ili po zahtjevu deminera/operatora.

(1) Vizir oznake V50 (minimalne debljine 5 mm) mora u suhom stanju zaustaviti 50% gelera mase 1,102 grama i brzine 250 m/s (odnosi se na STANAG 2920) testiran u skladu sa US NIJ 0101.03 standardom.

(2) Vizir se, zbog promjena koje nastaju u kemijskom sastavu pod utjecajem sunčeve svjetlosti i temperature, kao i fizičkih oštećenja koja nastaju prilikom upotrebe, može koristiti maksimalno 3 godine od datuma proizvodnje. Na viziru treba minimalno biti utisnut naziv proizvođača i datum proizvodnje. Deklaracija sa podacima o kvaliteti i datumu proizvodnje treba pratiti dokumentaciju o nabavci na vlasnika opreme.

(3) Vizir podliježe redovnim provjerama na radilištu i godišnjoj provjeri od strane BHMAC-a sa ocjenom o daljnjoj upotrebljivosti. Ukoliko se provjerom utvrdi da isti ne zadovoljava date zahtjeve u pogledu dizajna i kvaliteta, isključiti će se iz daljnje upotrebe i prije datog roka od 3 godine.

a) **Zaštitna jakna (pancirni prsluk ili pancir).** Jakna treba štiti prednji gornji dio tijela uključujući i bočne strane, vrat, ramena i gornji dio butina (kukove) sa preponama. Dodatna zaštita leđa, ruku i nogu može se primijeniti po slobodnom izboru, odnosno po odluci organizacije ili po zahtjevu deminera/operatora.

(1) Zaštitna jakna oznake V50 mora u suhom stanju zaustaviti 50% gelera mase 1,102 grama i brzine 450 m/s (odnosi se na STANAG 2920) testiran u skladu sa US NIJ 0101.03 standardom.

(1) Zaštitna jakna se nakon 5 godina korišćenja treba reatestirati kako bi se provjerile prethodno date karakteristike. Deklaracija o proizvođaču, datumu proizvodnje ili reatestiranju, serijskom broju i kvaliteti, treba biti ušivena na vanjski plašt sa unutrašnje strane i na svaki pojedinačni dio zaštitnog plašta pakovanja kevlar. Dokumentaciju o nabavci i reatestiranju na vlasnika opreme mora pratiti i pismena potvrda kvaliteta zaštitnih jakni od ovlaštenih organizacija.

(2) Zaštitna jakna podliježe redovnim provjerama na radilištu i godišnjoj provjeri od strane BHMAC-a (kompletnosti/ispravnosti) sa ocjenom o daljnjoj upotrebljivosti. Ukoliko se provjerom utvrdi da ista ne zadovoljava date zahtjeve u pogledu dizajna i kvaliteta, isključiti će se iz daljnje upotrebe i prije datog roka korišćenja od 5 godina.

Tačka 11. mijenja se i glasi:

11. **Detektor za metal.** Mora imati takve karakteristike da otkrije, ukopan u dubini tla od 10 cm, upaljač mine PMA-3 (mina PMA-3 sa područja BiH koja ima najmanje metala) na minimalno 13 cm visine, računajući 10 cm tla i do 3 cm prosječnu visinu sječenja vegetacije. Detektor na deminerskom radilištu podliježe dnevnim testiranjima ispravnosti od strane

unutrašnje i vanjskih kontrola, provjeri osjetljivosti od strane neposrednog korisnika svakih 10 minuta rada i detaljnim godišnjim provjerama (ispravnosti i potpunosti) od strane BHMAC-a, sa ocjenom o daljnjoj upotrebljivosti. Ukoliko se provjerom utvrdi da isti ne zadovoljava date zahtjeve, isključiti će se iz daljnje upotrebe dok se ne dovede u ispravno i kompletno stanje.

U SOP-u treba biti obrađena procedura rada sa detektorom a u kutiji ili torbi za pakovanje mora biti uputstvo za rukovanje i održavanje detektora.

Tačka 12. mijenja se i glasi:

12. Pipalica ručna za otkrivanje mina. Treba da bude rastavljiva i da se sastoji se od tri osnovna dijela: drške-rukohvata, nastavka i oštrog šiljka. Rukohvat može biti od različitih materijala i oblika prilagođenih za rad i može na prednjem dijelu imati štitnik za ruku od eksplozije. Nastavak treba biti izrađen od legure aluminija. Šipka sa oštrim šiljkom mora biti izrađena od nehrđajućeg čelika-prokroma (antimagnetna). Minimalna radna dužina šipke mora biti 20 cm da bi zadovoljila traženje mina pod uglom od 30° do minimalne dubine od 10 cm.

Pod tačkom 14. na kraju se dodaje stav u) i v), i glasi:

u) U radnoj stazi ne koristiti mobilni telefon i druge radio uređaje koji ometaju rad metal detektora i odvlače zahtijevanu pažnju.

v) Inspeksijski organi BHMAC-a i monitori na radilištu mogu, u cilju kontrole poštovanja propisanih procedura, ući u operativni dio radilišta bez prisustva komandira odjeljenja-radilišta na minimalnu sigurnu udaljenost do neposrednih izvođača (deminera i prega do 25m i stroja do 150m).

Poglavlje XIV

MEHANIČKA PRIPREMA ZEMLJIŠTA

DOPUNE

U tački 3. na kraju se dodaje nova rečenica koja glasi:

BHMAC vrši godišnju provjeru karakteristika strojeva u skladu sa datom akreditacijom.

U tački 30. ispred teksta dodaje se nova rečenica koja glasi:

Prege se po proceduri otvaranja radnih staza na standardno uznemirenom tlu u čišćenju ili u tehničkom izviđanju strojnom metodom, mogu koristiti na otvaranju do 50% radnih staza iz jednog smjera (osnovni ili bočni).

NAPOMENA: Izmjena zahtjeva u tački 11. Poglavlja IX, za metal detektor (otkrivanje UPMAH-3 na visini od minimalno 13 cm), primjenjivati će se od 01.07.2010.godine.

Na osnovu odluke Komisije za deminiranje u BiH, broj: 14-36-2234-1-RLJ/09 od 13.01.2009.godine, aneks se primjenjuje od 13.01.2010.godine.